

Publicerad 2009-09-06 00:57 av Måna N. Berger

Inspirerades av Caprice's mobbingtext att lägga ut den här.

Ur en tilltänkt bok, som inte blev av.

6. Striden, Sung

(Argumentera för din ståndpunkt.

Genomdriv den inte.)

Solen skymdes av tunga moln. Det var höstaning i luften och vi var på väg tillbaka igen. I red framför mig på Grymtoxe, jag traskade modstulen bakefter på den slingrande grusvägen. Dikesrenarnas blommor hade vissnat. Gräset gulnade. Det fanns ingen näring kvar i stråna längre. Livet var sakta på väg att dra sig tillbaka in i sin hemlighet.

Om morgonen är det kyligt och dimma i soluppgången, träden kastar långa skuggor och spindelvävarna i gräset glittrar av daggpärlor som miljarder små diamanter; det är vackert.

– Se upp nu, varnade I och styrde Grymtoxe mot vägkanten.

En kvinna på cykel passerar oss. Hon är smal och rakryggad, mörkhårig och vacker. På pakethållaren sitter en unge i röd kappa. Ungen spretar med benen, håller fötterna långt ut från cykelhjulen och sjunger. Hon ska börja skolan och hon är så glad att hon måste sjunga, dessutom låter det så lustigt när cykeln hoppar i guppen på den ojämna grusvägen: aaaaaaaAAAAAAaaaaAAAAa… Sedan sjunger hon Den gamla dansbanan och upprepar om och om igen de strofer hon kan.

säger mamman skarpt.

Jag log för mig själv. – Hon var rädd att ”folk” skulle höra, förklarade jag för I, förresten hade inte ungen sångröst. Det lät nog illa.

I försökte smälta informationen, men jag såg att detta var någonting som låg bortom Den Gamles horisont. Han teg diplomatiskt.

Hon tycker byskolan är ett jättestort hus, skyhögt i tak, höga fönster, grått ljus därinne. Inte som deras egen lilla varma stuga. Hon håller hårt i mammans hand.

De andra har redan gått ett par veckor. Hon får börja senare eftersom hon legat på lasarettet. Fortfarande lite blek om nosen, men hon kommer snart ikapp har man sagt, hon har lätt för att lära.

Alla de främmande ungarna vänder sig mot dörren och tittar nyfiket på nykomlingen, som inte mindre nyfiken tittar tillbaka.

Nästa dag ska hon få flytta upp i andra klass, om hon nu redan kan läsa och skriva, så blir det bestämt. Och det kan hon ju. Det har hon kunnat flera år. Men Fröken vill vara säker först.

När mamman talat med den långa tanten de kallar Fröken går hon sin väg. Nu är ungen ensam, mycket mer ensam än hon var på lasarettet. Allt känns främmande. Hon törs knappt röra sig och mamman har förmanat henne; i skolan får man aldrig se upp från böckerna. Det tror hon på i början. Hon tänker på att i sju år ska

hon sitta här utan att lyfta blicken. Det verkar långt.

Hon får sitta tillsammans med tre pojkar, och de är hela andra klassen. En är kvarsittare. Han har mörkbrun, tvärklippt lugg och ser snäll ut. Hon kan inte låta bli att snegla lite i alla fall, och då ler han uppmuntrande mot henne.

På frukostrasten får hon vara med och leka Dunk, fast hon får inte stå för hon kan inte namnen. Hon ropar ”Dunk för flickan” och några protesterar högljutt: ”Vilken flicka?”

Pojken med den tvärklippta luggen är snäll. Han tar hand om henne, knäpper hennes kappa och hjälper henne knyta mössbanden under hakan, som om hon vore en docka. Efter skolan vill han skjutsa hem henne på cykeln och hon vill bra gärna åka med. Men hon får inte, för mamman hämtar henne vid grinden.

Det lurar faror överallt. Somliga faror, som mamman ser, förstår hon inte, andra är hennes egna skapelser.

.

Hon flyr in och gömmer sig i omklädningsrummet; hon är hundrädd, hon blir stel av skräck om en hund kommer emot henne. Inte för att det stora, kala omklädningsrummet känns säkert. När som helst kan någon öppna dörren, släppa in hunden, tvinga henne att gå ut. Man får inte vara där på rasten. Hon känner sig väldigt ensam och otrygg i den grå luften därinne mellan nakna väggar, träbänkar och tomma klädkrokar. Hon gör sig liten och står stilla. Då kommer pojken efter och vill ha henne med ut. – Kom ut, den är inte farlig, vädjar han och drar i hennes arm. Han är envis, men hon vill inte. Hon blir rädd för honom också.

Hemma undrar mamman hur hon haft det i skolan.

– Bra, säger hon och sätter sig vid köksbordet med tvåans läsebok. Den är barnslig. Inga äventyrshistorier och hon läser ut den på en liten stund.

Vi känner igen varandra när vi möts, tänkte jag. Hur många år som förflutit och vilka vi än blivit, så tillhör vi alltid

de ensamma barnens sammansvärjning

landet utan speglar

i skolgårdens avlägsnaste hörn

landet jag

och ingen som liknar mig

hemlängtans sammansvärjning

landet utan nycklar…

– Svineri! hörde jag en grinig mansröst bakom mig. Där stod en fet mandarin i flottig men dyrbar dräkt av gult siden. Hans svarta mustascher hängde ner likt tvinnade tömmar och inramade munnen, som flinade glädjelog med ironiskt neddragna mungipor.

säger han och håller upp hennes färgfläckade hand; titta här, hon har spottat på fingrarna och suttit och kladdat med vattenfärgerna under bänklöcket! Snusk! Svineri!

Ungarna fnittrar. Hon tiger. Äntligen börjar hon lära sig. Man tiger och väntar på att allt ska gå över. Han klämmer hårt om hennes handled med sina obehagligt tunna fingrar. På hans handrygg växer svarta hårstrån,

det ser äckligt ut.

Han och hon hatar varandra. Hatet är en hemlig, outtalad pakt mellan dem. Han drar hennes arm uppåt så alla ska se och det gör ont. Hon måste stå på tå. På så nära håll kan hon känna lukten av ruttna tandstumpar från hans andedräkt. Han är rädd för tandläkaren. Bra att han är rädd, han också!

tänker hon.

De tröga, de lusfattiga, de trotsiga och de som inte kan läsa så bra, slår han ibland med pekpinnen, hårt och länge, som när man piskar mattor. Men hon har tur. Henne visar han bara sitt förakt.

Nu kom alltsammans för nära och jag blev upprörd, men I skakade beklagande på huvudet och manade mig att gå vidare.

– En stackars byskollärare, sa han, en i grunden beklagansvärd figur som lät den egna frustrationen gå ut över eleverna. En kliché. En man som aldrig nådde upp till sina ideal och om sanningen ska fram var sin hustru djupt underlägsen. Är han din fiende? Död är han också, sedan länge.

Jag såg vad I menade; ingen mandarin i dyrbart gult siden, men en tunnhårig, fet karl i svart kostym med mjäll på skuldrorna. Han föraktade de svaga, eftersom han själv var svag och beundrade styrka, eftersom han själv inte ägde någon. Han var utan makt men full av leda. En säck väder. Han var mig likgiltig.

En skock ungar håller till på vägen framför oss. De skränar och knuffar en flicka mellan sig, kastar sten på henne, slår henne, tar hennes väska och knuffar gång på gång ner henne i diket. Hon är rädd, men vågar inte visa det: Inte gråta, vad som helst men inte börja gråta. Skratta. Låtsas som om det var en lek, låtsas som om du leker samma lek, visa ingenting, så tröttnar de nog och låter dig vara i fred snart.

Innerst inne föraktar hon sig själv för det.

De kallar henne "Prinsessan". Nu ska hon få. Med grym tillfredsställelse, som de själva inte förstår, håller de fast henne i diket. Nu straffar de henne för någonting som vederfarits dem själva, säkert, någon gång. Nu skipas dunkel rättvisa. Hon kämpar förgäves för att komma loss. Det är lerigt och kallt.

ropar någon, och en av pojkarna knäpper aningslöst upp gylfen och gräver fram sin lilla snopp, skär och rynkig som en törnrosknopp, och ställer sig skrevande, lätt bakåtlutad att pissa en gul båge mot henne. De skrattar, men inte lika djärvt längre och släpper sedan upp henne, kanske lite skrämda själva över vad de gjort. Hennes kappa är lerig baktill och pissblöt framtill, hennes löjliga skolmössa ligger kvar i diket och när hon springer hem kan hon inte hålla tillbaka gråten längre. Förnedringen bränner i kinderna. Hon vet att hon kommer att bli utfrågad om var hon gjort av mössan. Det är hon också rädd för. Men det gör detsamma om någon får veta och hon blir kallad skvallerbytta. Det gör detsamma med allt nu, hon vill inte leva mer och aldrig mer gå tillbaka till skolan. Hon är åtta år och hon önskar hon vore död.

- Jag vill inte gå den här vägen igen, sa jag, och mitt hjärta bultade så hårt att jag knappt kunde tala.

– Är de dina fiender? undrade I. Jag såg på dem. De vände sig mot mig och jag såg en grupp medelålders människor, överviktiga kvinnor och skalliga män i sextioårsåldern. En flimrade bort i ett vitt dis, han var död. En hade haft besvär med tandlossning och tvingats dra ut alla sina tänder. En hade aldrig vågat närma sig en kvinna. En åt antidepressiva för att klara vardagen. En var bedragen, en bedrog, en var

arbetslös och en var utbränd. Livet hade farit så omilt fram med dem som det har för vana att göra.

De log vänligt mot mig. Och ingen av dem mindes episoden i diket. Utom jag, som fått pissat på mig.

– Är de dina fiender? upprepade I.

Jag skakade på huvudet; de var inga fiender. Jag kände dem alltför väl.

– Jag har nog inga fiender, sa jag.

– Åh jo, det har du nog. Du har ju vänner. ”Högt och lågt betingar varandras läge.”
Utan fiender inga vänner.

Nu tyckte jag att jag gått långt nog på den här vägen, men I fortsatte. – ”Den som besegrar andra är muskulös, den som besegrar sig själv är stark” De gamle vise uppmanade oss att söka upp våra fiender och förlåta dem! sa han.

Vi gick genom en skog som var så tät att träden slöt sig som en tunnel av mörker omkring oss. Vägen smalnade till en vattensjuk gångstig och bar så småningom uppför igen, mot en kalhuggen, ödslig höjd där den delade sig. Den högra stigen ingav mig en stark, oförklarlig ångest. Jag stannade.

– Jag går inte längre, här brukar jag alltid vakna.

– Vi stannar här, lovade I, men kasta bara en blick ditåt.

Jag såg dem.

Fiendens många gestalter. En var blek och hålögd, den hette Bitterhet. En var gallsprängd, den hette Grämelse. En smög i diket och dess namn var Skam. En svällde upp och pöste; det var onödigt att fråga om namnet, men den hette Överlägsenhet. Men framförallt var där en: Rädslan, som grävde i allting med sina långa, beniga fingrar och födde hat där den kröp fram; den enda jag verkligen fruktade, den enda jag inte kunde värja mig emot.

I drog ett djupt andetag och blåste på dem. De skingrades som rök för vinden. – Har de makt över dig? undrade han.

– Jag vet inte, svarade jag uppriktigt.

Där den högra stigen svängde av runt höjden stod en svart likkista.

Jag ville inte se.

Jag ville inte. Men en tvingande makt höll min blick fast.

Gestalten som reste sig ur kistan och höjde ett darrande pekfinger var jag.

– Se människan, sa den och pekade anklagande på mig. – Du var inte bättre själv!

Jag vände blicken inåt och såg min värsta fiende.

– Förlåter du henne? frågade I.

Det var svårt. Jag övervägde länge innan jag svarade, medan saker jag inte ville minnas sköljde över mig i brännande vågor. Till sist nickade jag motvilligt.

– Jag ska försöka.

– Då har vi gått långt nog på den här vägen, sa I.

Jag kände mig lätt om hjärtat.

– Ingenting har makt över dig, om du inte tillåter det, sa I, det finns alltid ett val.

Koltrastens drillar ekade mellan trädstammarna, ännu medan dunklet tätnade.

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren Måna N. Berger med Poeter.se id #7470 innehar upphovsrätten